अनुसूची १३ःगाउँपालिकाले लगाउने पर्यटन प्रवेश शुल्कका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा १४ सँग सम्बन्धीत)

पर्यटन शुल्क

प्रदेश सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम

अनुसुची-१४

(दफा १५ सँग सम्बन्धीत)

कर छुट सम्बन्धीत व्यवस्था

१. घर जग्गा कर चालु आ.व. देखि लागु हुने छ।
२. भुमिकर(मालपोत) मा यस आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पोष मसान्तसम्म बाँकी बक्यौता तिर्ने जग्गा धनीलाई यस अघिको बक्यौतामा लाग्ने जरिवानामा पुर्ण छुट दिईनेछ ।
३. भुमिकर(मालपोत)मा यस आर्थिक वर्ष२०८१/०८२ को पौष मसान्त पछी असार मसान्तसम्म बाँकी बक्यौता तिर्ने जग्गा धनीलाई यस अघिको बक्यौतामा लाग्ने जरिवानामा ५० प्रतिशत छुट दिईनेछ ।
४. महिलाको नाममा दर्ता हुने व्यवसायमा दर्ता तथा व्यवसाय करमा ५० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।
५. एकल महिलाले आफ्नो नाममा कुनै व्यवसाय दर्ता गर्न चाहेमा पहिलो वर्ष व्यवसाय करमा पुरै छुट र दर्ता शुल्कमा ५० छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।

अनुसूची ६

(दिग्दर्शनको दफा ५.५.३ संग सम्वन्धित)

पचालझरना गाउँपालिका आर्थिक ऐनको नमुना

पचालझरना गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावनाः पचालझरना गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२

को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम .... गाउँ सभा/नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०...." रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०.. साल श्रावण १ गतेदेखि .... गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पति करः** गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसुचि (१) बमोजिम एकिकृत/सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
३. **भूमि कर (मालपोत)**ःगाउँपालिका क्षेत्रभित्रका जग्गामा त्यस्तो जग्गाको उपभोगका आधारमा अनुसुचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । (एकीकृत सम्पत्ती कर लगाएको अवस्थामा भूमि कर नलाग्ने)
४. **घर जग्गा वहाल करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा

आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. **व्यवसाय करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. **सवारी साधन करः**गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने छ र उक्त कर सम्बन्धित प्रदेशले असुल गरी अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहको विभाज्य कोष मार्फत् गाउँपालिकाको संचित कोषमा बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ ।

८. **विज्ञापन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ।

९. **मनोरञ्जन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार, पसल वा सरकारी जग्गामा अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१७	गैर नाफामुलक संघसस्था नविकरण	१००
१८	गैर नाफामुलक संघसस्था दर्ता सिफारिस	१००
१९	विद्यालय कक्षा थप सिफारिस	१५००
२०	विद्यालय सञ्चालन अनुमति सिफारिस सामुदायिक	१५००
२१	विद्यालय सञ्चालन अनुमति सिफारिस नीजि	३०००
२२	बालविकास केन्द्र सञ्चालन अनुमति	५००
२३	विद्युत मिटर जडान सिफारिस	१००
२४	खानेपानी धारा जडान सिफारिस	१००
२५	पि.क्षे. सिफारिस	२००
२६	न्यायिक समिति उजुरी दर्ता	२००
२७	निवेदन दर्ता	१०
२८	जन्म मिति प्रमाणित	२००
२९	बिवाहा सम्बन्ध प्रमाणित	२००
३०	उपचार सहायता सिफारिस	०
३१	घर कायम सिफारिस	२००
३२	जग्गा धनि पुर्जा प्रतिलिपि सिफारिस	२००
३३	घरजग्गा मुल्याङ्कन शुल्क प्रति हजारमा	१
३४	आर्थिक हैसियत सिफारिस	२००
३५	जातजाति प्रमाणित सिफारिस	२००
३६	आयोजन माग सिफारिस व्यक्तिगत	५००
३७	आयोजना माग सिफारिस	२००
३८	योजना सम्झौता सिफारिस र भुक्तानी	
	लागत अनुमान १ ल लाख सम्म	१००
	लागत अनुमान १ देखी ४ लाख सम्म	२००
	लागत अनुमान ५ देखी १० लाख सम्म	३००
	लागत अनुमान १० देखी २० लाख सम्म	५००
	लागत अनुमान २० देखी ५० लाख सम्म	१०००
	लागत अनुमान ५० लाख देखि माथि	१५००
३९	समुह दर्ता सिफारिस	१००
४०	सहकारी दर्ता सिफारिस	२००
४१	समुह दर्ता शुल्क	१००
४२	हल भाडा (कार्यालय बाहेक प्रयोजन) १ दिनको	१५००
४२	सहित स्मृति भवन को हल १ दिनको	१५०

(दफा ११ सँग सम्बन्धीत)

पार्किङ शुल्क

अनुसूची ११ःगाउँपालिकाले लगाउने ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र ऱ्याफ्टीङ्ग शुल्कका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

टेकिङ, कायोटीङ, क्यानोटीङ, बन्जी जम्मपिङ, जिपफ्लायर र यार्यटिङ

अनुसूची १२ःगाउँपालिकाले लगाउने शुल्क तथा दस्तुरका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा १३ सँग सम्बन्धीत)

सेवा शुल्क दस्तुर तथा दण्ड जरवाना

क.स.	विवरण	दर रु	कै.
१	घटना दर्ता ३५ दिन भित्र शुल्क	२००	
२	घटना दर्ता शुल्क ३५ दिन पछि	५००	
३	घटना दर्ता प्रतिलिपि	५००	
४	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	५००	
५	घरबाटो प्रमाणित सिफारिस(५ रोपनि सम्म)	२००	
६	घरबाटो प्रमाणीत सिफारिस (५ रोपनी माथि)	प्रतिरोपनी ५०	
७	नेपाली नागरिकता सिफारिस	१००	
८	नेपाली नगारिकता सिफारिस प्रतिलिपि	२००	
९	व्यवसाय दर्ता शुल्क	२००	
१०	व्यवसाय नविकरण शुल्क	१००	
११	व्यवसाय दर्ता सिफारिस	२००	
१२	व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित	५००	
१३	नाता प्रमाणित जिवित व्याक्तसगँ	२००	
१४	नाता प्रमाणित मृत्कसँग मुचुल्का समेत	५००	
१५	चारकिल्ला प्रमाणित	२००	
१६	गैर नाफामुलक संघसस्था दर्ता शुल्क	२००	

११. **पार्किङ शुल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसुचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१२. **ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र ऱ्याफ्टीङ्ग शुल्कः** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र ऱ्याफ्टीङ्गसेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसुचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. **सेवा शुल्क, दस्तुरः** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसुचि १२ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४. **पर्यटन प्रवेश शुल्कः**गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र निर्माण गरेका उद्यान, पार्क, चिडियाखाना, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदा, संग्राहलय जस्ता सम्पदा उपयोग गरे वापत पर्यटकहरुवाट अनुसूची १३ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन प्रवेश शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

१५. **कर छुटः**यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधिः** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची १:(गाउँपालिकाले लगाउने सम्पत्ती करका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने)

(दफा २ सगँ सम्बन्धीत)

घरजग्गा कर

क.स.	घर जग्गाको मुल्य	करको दर	कै.
१	१० लाख सम्म	रु१००	घरधुरीको रुपमा लिने
२	१० लाख देखि २५ लाख सम्म	०.०१० प्रतिशत	अधिकतम २५०
३	२५ लाख देखि ५० लाख सम्म	०.०१२ प्रतिशत	अधिकतम६००
४	५० लाख देखि १ करोड सम्म	०.०१५%	अधिकतम १५००
५	१ करोड माथि	०.०२०%	

अनुसूची २:गाउँपालिकाले लगाउने भूमीकर (मालपोत)का क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा ३ सँग सम्बन्धीत)

भुमिकर(मालपोत)

क.स.	जग्गाको प्रकार	करको दर(प्रति रोपनी) रु	कै.
१	कृषि क्षेत्र	५	
२	आवासिय क्षेत्र	७.५	
३	व्यवसायिक क्षेत्र	१०	
४	ओधोगिक क्षेत्र	५	
५	अन्य क्षेत्र	३	

सवारी साधन कर

प्रदेश सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुने

अनुसूची ७:गाउँपालिकाले लगाउने विज्ञापन करका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा ८ सँग सम्बन्धी)

विज्ञापन कर

प्रदेश सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुने

अनुसूची ८:गाउँपालिकाले लगाउने मनोरञ्जन करका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा ९ सँग सम्बन्धीत)

मनोरजन कर

प्रदेश सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुने

अनुसूची ९:गाउँपालिकाले लगाउने बहाल बिटौरी शुल्कका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा १० सँग सम्बन्धीत)

बहाल दथा बिरौटी कर

क.स.	प्रयोजन	दर प्रति वर्ग फिट मासिक रु	कै.
१	व्यवसायिक	१०	
२	आवसिय	७	
३	गोदाम	५	
४	अन्य	२	

अनुसूची १०:गाउँपालिकाले लगाउने पार्किङ्ग शुल्कका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

४	कुखुरा/ हाँस	१	
५	कुकर	५	

पशु पक्षी निकासी/ पैठारी कर

क्र.स.	विवरण	प्रति गोटा	कै.
१	भेडा /बार्खा	५०	
२	गाइ/भैसी	१००	
३	घोडा खच्चर	१००	

स्वास्थ्य सेवा

क्र.स.	विवरण	सेवा शुल्क	कै
१	video x-ray		
२	जारकोट स्वा. चौकि/opd emergencyसेवा	५०/१००	
३	ल्यापको शुल्क	जिल्ला अस्पताल अनुसार	

अनुसूची ६ःगाउँपालिकाले लगाउने सवारी साधन करका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा ७ सँग सम्बन्धी)

अनुसूची ३ःगाउँपालिकाले लगाउने घर जग्गा वहाल करका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा ५ सँग सम्बन्धीत)

घर जग्गा बहाल कर

क्र.स.	किसिम	बहाल कर	कै.
१	व्यवसायीक प्रयोजन	१०%	
२	आवसिय प्रयोजन	५%	
३	कृषि प्रयोजन	१%	

अनुसूची ४ःगाउँपालिकाले लगाउने व्यवसाय करका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने (दफा ५ सँग सम्बन्धीत)

व्यवसाय कर

क्र.स.	व्यवसायको प्रकार	श्रेणी	दर रु	कै.	
१	साधारण खुद्रा पशल	श्रेणी नतोकिएको	२५०		
२	होटेल तथा रेष्टुरेन्ट	क	१०००		
		ख	७५०		
		ग	५००		
		घ	३५०		
३	हार्डवयर पशल	क	३०००		
		ख	२०००		
		ग	१५००		
		घ	१०००		
४	मासु पशल	श्रेणी नतोकिएको	२५०		
५	विजुलि तथा				

	इलोक्टोनिक पशल				
		क	१०००		
		ख	७५०		
		ग	५००		
		घ	२५०		
		ङ	१५०		
६	घडी रेडीयो टिभि प्रिज कम्प्युटर ल्यापटप तथा मोवाइल पशल				
		क	२०००		
		ख	१०००		
		ग	५००		
		घ	२५०		
७	उत्पादनमुलक उद्योग	लघु	१५००		
		घरेलु	१०००		
		साना	१००००		
		मझौला	१५०००		
		ठुला	२५०००		
८.	सेवामुलक उद्योग व्यवसाय				
		लघु	१०००		
		घरेलु	५००		
		साना	५०००		
		मझौला	१००००		
		ठुला	१५०००		
९	सिलाई कटाई पशल तर्था टेलस				
		एकल	५००		
		सुयंक्त	७५०		

२०	काकरसिलो	१०	
२१	चुत्रोको बोक्रा	८	
२२	टिमुर	८	
२३	दाल चिनि	७	
२४	कुरीलो	५	
२५	पाँषण भेद	५	
२६	बोजो	५	
२७	सेतो चिनि	५	
२८	अमलाबेद	५	
२९	मजिठो	५	
३०	काला दाना	५	
३१	साधारण च्याउ	५	
३२	अल्लो बोक्रा	५	
३३	लोक्ता	५	
३४	सिस्नु	२	
३५	धुपी पात	२	
३६	तेजपत्र	२	
३७	पानी अमला	१	
३८	सुगन्धवाल	१५	
३९	कवाडी	०.२५	
४०	जिवजन्तु अखेटा पहार घरपालुवा	५	
४१	जिवजन्तु अखेटा पहार कानुनद्धारा नशेष बाहेक जिवजन्तु	२०	

पशु पंक्षी सेवा शुल्क

क्र.स..	विवरण	प्रति गोटा रु	कै.
१	भेडा बाखा	५	
२	गाइ /भैसी	१०	
३	घोडा खच्चर	२०	

ग. साना अद्योग - लघु र घरेलु उद्योग बाहेक १० करोड रुपैयासम्म स्थिर पुँजी भएका ।

घ.मझौला उद्योग- १०ङ्क करोड देखि माथि २५ करोडसम्म स्थिर पुँजी भएका ।

ङ. ठुला उद्योगः २५ करोड माथि स्थीर पुँजी भएका ।

अनुसूची ५:गाउँपालिकाले लगाउने जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करका क्षेत्र र दरहरु उल्लेख गर्ने

(दफा ६ सँग सम्बन्धीत)

जडीबुटी कबाडि र जिवजन्तु कर

क्र.स.	विवरण	दर(प्रति केजि)	कै.
१	कुट्की	१५	
२	तितेपाती	१	
३	सतुवा	२०	
४	घुची च्याउ	३००	
५	रातो च्याउ	५	
६	बन लसुन	१५	
७	सिलाजित	५०	
८	काकरसिलो	१०	
९	लिखिलौठ	१५०	
१०	चिराइतो	१५	
११	यार्चागुम्बा	२५००	
१२	लौठसल्ला	३०	
१३	धुपीको ब्रोक्रा	२५	
१४	जटामासी	२०	
१५	सतुवा	२०	
१६	बन प्याज	१५	
१७	काउलोको ब्रोक्रा	१५	
१८	पदम चाल	१०	
१९	बिसिफेज	१०	

१०	पेट्रोलियम पदार्थ विक्रेता				
		खुद्र विक्रेता	१०००		
		थोक विक्रेता	२०००		
११	कपडा तथा फेन्सी पशल				
		क	१५००		
		ख	१०००		
		ग	५००		
		घ	३५०		
१२	स्टेशनरी तथा पुस्तक पशल				
		क	५००		
		ख	३५०		
		ग	२००		
१३	फोटो स्टुडियो तथा फोटोकपी सेन्टर		२५०		
१४	मेडीकल तथा ओषधि पशल				
		क	५०००		
		ख	३०००		
		ग	२०००		
		घ	१०००		
१५	फार्मेसी तथा ओषधि पशल				
		क	२०००		
		ख	१०००		
		ग	७५०		
		घ	५००		
१६	अटो मोबाईल तथा सर्भिस		१०००		

	सेन्टर				
१७	चिया नास्ता पशल	२००			
१८	एग्रोभेट तथा भेटनरि व्यवासय	५००			
१९	खाध्यन्न सहितको खाद्य तथा किराना पशल				
		क	१२५०		
		ख	१०००		
		ग	७५०		
		घ	५००		
२०	निर्माण व्यवसाय तथा फर्म				
		क	५०००		
		ख	४०००		
		ग	३०००		
		घ	२०००		
२१	कृषि तथा पशुपालन फर्म				
		क	१०००		
		ख	७५०		
		ग	५००		
		घ	२५०		
२२	सहकारी व्यवसाय दर्ता		३०००		
२३	बैंक तथा वित्तिय संस्था दर्त				
		क	१५०००		
		ख	१००००		
		ग	७५००		
		घ	५०००		

२४	फर्निचर व्यवसाय				
		क	३०००		
		ख	२०००		
		ग	१०००		
		घ	५००		
२५	सुर्ति तथा मदिराजन्य पदार्थको विक्रेता				
		क	५०००		
		ख	३०००		
		ग	१५००		
		घ	७५०		

द्रव्य १. व्यवसायको वर्गिकरण

क श्रेर्णी(२५ लाख माथि पुँजि लगानी भएको)

ख श्रेर्णी(१० देखि २५ लाखसम्म पुँजी भएको)

ग श्रेर्णी(५लाख देखि १० लाखसम्म पुँजी भएको)

घ श्रेर्णी(१लाख देखि ५ लाख सम्म पुँजी भएको)

ङ श्रेर्णी(१ लाख सम्म पुँजी भएकव)

२. उद्योगको वर्गिकरण

क. लघु उद्योग - घरजग्गा बाहेक पाँच लाख स्थीर पुँजी भएका नौ जनासम्म कामदार बार्षिक ५० लाखसम्मको कारोबार विस किलोवाट विद्युत खपत क्षमता भएका ।

ख. घरेलु उद्योगः परम्परागत सिप प्रविधिमा आधारित श्रममुलक स्थानिय कच्चा प्रदार्थ र प्रविधि उपयोग गर्ने १० किलोवाट सम्म विद्युत खपत गर्ने ।